

Het treft me altijd hoezeer Franciscus van Assisi probeerde om zijn wondtekenen verborgen te houden, zelfs voor zijn naaste broeders. In zijn heiligenleven getuigt ook br. Thomas van Celano dat Franciscus uit alle macht probeerde de tekens van de Gekruisigde te verbergen, terwijl die zelfs bij de ‘hoogste geesten’ respect afdwongen.

Juist nadat hij de stigmata ontving, slaagde Franciscus er wonderwel in om ze verborgen te houden. Maar omdat de wondtekenen op een zichtbare deel van zijn ledematen zaten, kon hij ze niet voor eeuwig bedekt houden – al waste hij zijn handen en voeten zo weinig mogelijk. Als iemand om zijn hand vroeg om die te kussen, stak hij alleen zijn vingers uit zijn mouw waar de kus dan opgedrukt kon worden. Of soms bood hij in plaats van zijn hand zijn mouw aan. Zijn voeten wikkelde hij in wollen lappen om ze aan het oog van de broeders te onttrekken. Toen één van zijn gezellen de wondtekenen op zijn voeten toch opmerkte en ernaar vroeg, zou Franciscus geantwoord hebben: bemoei je met je eigen zaken!

Franciscus verborg zijn wondtekenen – zo vertelt Celano - omdat hij het gevoel had ze anders te misbruiken om roem en respect of een goede naam af te dwingen in de ogen van mensen. Hij wilde zuiver blijven van geweten. Heel anders is het in de Evangelietekst die we zojuist lazen waarin Jezus Tomas expliciet uitnodigt om naar zijn wonden te kijken en ze zelfs aan te raken door er de vinger of de hand op te leggen.

Hoewel weer opgestaan, is Jezus' lichaam voorgoed getekend door het geweld, het lijden en het onrecht dat Hem in deze wereld werd aangedaan. Door zijn wonden aan te raken, raakt Tomas aan de duisternis die Jezus op het kruis doorstond, aan de kreet van Godverlatenheid die hij daar slaakte. Zijn kruiswonden tonen hoever Gods solidariteit met de mens gaat. Hij is solidair met ons tot in onze nietigheid en sterfelijkheid. Hij verbergt Zijn gelaat zelfs volledig voor zijn Zoon waardoor die Hem als totaal afwezig ervaarde. God verbergt zich in het niets waar elke sterveling doorheen moet. Ook de Zoon gaat er doorheen ... om uiteindelijk bij de Vader terecht te komen!

De bijzondere verbondenheid tussen Jezus en God, het geloof van Jezus werd beproefd en met een lans doorstoken. Jezus verbrak de verbondenheid en de dialoog met de Vader niet. Hij schreeuwt het uit: *Waarom hebt U mij in de steek gelaten?* Ondanks de ervaring van volledige Godverlatenheid die hem te beurt viel, bleef Hij God zoeken en bevragen. Het christelijk geloof is wezenlijk een **“En toch-geloof”**: we worden uitgenodigd het uithouden in het niets, wanneer we geen perspectief meer zien en ondanks alles toch te hopen, toch te vertrouwen op zijn Woord, toch te geloven dat onze ervaringen, dat de werkelijkheid een diepere zin hebben. De gekruisigde wordt de opgestane!

Het is door zelf Jezus' wonden te zien en aan te raken dat Tomas beseft oog in oog met God te staan. **“Mijn Heer, mijn God”**, roept hij uit! Juist in de open kruiswonden ontmoet hij God, voelt hij Zijn aanwezigheid. God laat zich vinden in de wonden van de wereld. Overal waar mensen lijden, is God. Juist wie gebrek lijdt, toont ons de weg naar de Vader. Wie zich niet laat raken door het lijden in deze wereld – het sociale lijden, maar ook het verborgen innerlijk lijden in de ander en in onszelf - ziet God niet. Juist daar biedt Hij zich aan als de mee-voelende, de mee-lijdende God. De leegte, het niets, onze armoede wordt zo volheid. De kruiswonden tonen ons dat God ten diepste bij ons aanwezig is als de absurditeit en het geweld van de wereld ons verwonden.

Van de eerste gezellen weten we dat Franciscus vanaf zijn ontmoeting met het kruisbeeld van San Damiano de wonden van Christus in zijn hart droeg. Hij was niet alleen vervuld van liefde voor Christus, maar Zijn lijden raakte hem onophoudelijk, als een wonde die maar niet geheeld raakt. Franciscus liet zich raken door het lijden en net dat zette hem op weg naar God. Voor God was hij een man Gods. God zelf wilde dat Franciscus' liefde en lijden omwille van Christus zichtbaar zou worden voor de wereld. De stigmata waren een ereteken om de wereld te tonen hoezeer Franciscus op Christus leek.

Maar Franciscus wilde niet dat anderen zouden zien en weten wat hem overkomen was. Hij wilde niet door hen geëerd of heilig verklaard worden. Dat zou de mens alleen maar afleiden van de Liefde voor en het lijden van Christus. Daarom probeerde hij zijn kruiswonden zo halsstarrig verborgen te houden.

Verwondingen zijn eretekens. Juist in onze wonden is God te vinden, juist daar kunnen we ons wezen, ons zijn en ons leven laten raken door God zelf. “The wound is the place where the light enters you”, zei ook de islamitische mysticus Rumi. Het zijn openingen waarlangs God zelf ons leven binnenwandelt. Hij keert zich naar ons als we gewond zijn om in Hem een nieuw perspectief te geven.